

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

צדז

באמת יהיה בסדר?

מוחה בהם שהוא נענש על עוון בני עיר. והסיבה לכך שלא התפלל נח על בני המבול, היא בגלל שסבר שעיקר כוונת התפילה נועדה בשביל להתפלל לפני הקב"ה שיכור את מידת הרחמים אף לאחר שנתמלאה סאתו של החוטא, אך כאן סבר נח שאיבדו דור המבול את האפשרות שיאריך להם הקב"ה את סאתם גם בגלל עוון גזל שהוא חטא של בין אדם לחברו ועיין עוד שם בדבריו הקדושים...

הרי לנו שיכול האדם להיתלות בסברות הגיוניות ואף בסברות שונות ומשונות בשביל להצדיק את מעשיו החמורים, אך לאחר זמן פתאום מתגלה לאדם שסברות אלו היו ללא כיסוי..

וכמו דור המבול, במקום להבין שה' רוצה שיחזרו בתשובה, הבינו שהמבול יבוא רק על נח ובני משפחתו וטענתם בצידם - מדוע לא התפלל נח על בני דורם אלא רק דאג לעצמו. והנה בפועל נח נשאר חי והם נאבדו במי המבול והמציאות טפחה להם בפנים - זה שהייתה תביעה על נח ויש המזכירים אותו לגנאי בשל כך ונקרא אף מי נח, המציאות הוכיחה שהוא נשאר חי וכולם נאבדו מן העולם.

יוצא שעל האדם תמיד לדאוג לעצמו ללכת אחר האמת, כל שכן לא לרמות את עצמו בסברות פורחות באוויר. זה שהזולת לא בסדר, לא מתיר לו לעשות כרצונו וללכת שבי אחר ליבו ותאוותיו...

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן בשידור חי מידי שבוע ב"קול הלשון" על ידי זיהוי קולי בפס' 03-6171111 ולהקיש * [אפשר לקבל צינתוק]. כמו כן ניתן להאזין לכל השיעורים של הרב שכבר נפסרו בקול הלשון.

שבת שלום ומבורך!

"אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו" [וי"ט]. במדרש רבה מובא - כל המאה ועשרים שנה היה נח נוטע ארזים ומקצצן והיה זה עבור בניית התיבה. כאשר היו רואים אותו בני דורו היו שואלים אותו מדוע הוא בונה תיבה? השיב להם נח - בורא עולם אמר לי שיביא מבול לעולם, השיבו לו שאם יבוא מבול הוא יבוא רק על ביתו של נח.

בעל ה"זרע שמשון" שואל - הרי דור אנשי המבול ידעו את גדול עוונם וחטאם שהיה בגוף ובנפש, ונח היה צדיק תמים, מדוע הם אמרו שאם יהיה מבול יהיה זה על נח ובני ביתו בלבד?

מסביר בעל ה"זרע שמשון" - דעתם של אנשי דור המבול הייתה שעל נח מוטלת החובה להתפלל עליהם שלא יאבדו מן העולם בגזירת המבול, ומכיוון שראו שלא אכפת לנח מכך שהם ימותו והנה הוא בונה תיבה לו ולבני משפחתו, ראוי הוא שדווקא עליו ועל בני ביתו תהיה גזירת המבול למות וכל העולם יינצל ממנה. וכמו שאמר מרדכי היהודי לאסתר המלכה "אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו" [י"ג] ומדוע? כיוון שהיא מבקשת להציל רק את עצמה, וכך גם יהיה לנח ולבני ביתו. וכמו שהגמ"ל תענית [א] אומרת שכאשר הציבור בצער אל יאמר אדם אני אלך לביתי אוכל ואשתה ושלוש עלייך נפשי, ואם עושה כן לא ייראה בנחמת ציבור. וכך גם סברו אנשי המבול כיוון שנח נבדל מן הציבור כולו הרי שלא ייראה בנחמת ציבור. יותר מכך נח יכל להתפלל על בני דורו ולא התפלל, בכך הוא דומה לאדם היכול למחות בבני עירו ולא

לתרומות ביתו להתקשר לתי' 0527151420

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א
"ויאמר אלוקים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ" [י"ג]

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מה הכוונה "מלאה הארץ חמס? כמו כן אם הסיבה לכך שה' משחית את הארץ בגלל "חמס" מדוע בני אותו דור לא מחלו אחד לשני ופוטרים עצמם מהעונש כמו כן מדוע נענשו הנגזלים כגחלים ונאבדו מן הארץ?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - פירוש אחד "חמס" הכוונה לגילוי עריות ועבודה זרה ששם העונש חמור, לכן השחית הקב"ה את הארץ. פירוש שני "חמס" פרושו גזל, וכיוון שהיה באותו דור גם זנות אנדרלמוסיה באה לעולם והורגת טובים ורעים ולכן נענשו גם אלו שלא גזלו. יוצא שאותו דור היה נידון גם על הגזל וגם על הזנות. ונח עצמו לא רצה לגלות את הסיבה לכך שה' משחית את הארץ, כיוון שהקב"ה לא אמר לו לגלות זה בגדר בל תאמר. ועוד ידע הקב"ה שגם אם יאמר את הסיבה הרי שזה לא יועיל והם לא יטיבו את מעשם בשל כך. **יוצא שגם כאשר יש ביד האדם מידע קונקרטי על דבר מסוים, לא בהכרח שידע באמת להשתמש בו בצורה נכונה ומושכלת, והנה אנשי דור המבול יכוחו שלא רצה הקב"ה לגלות להם הסיבה להשחתת העולם שממילא מידע זה לא יועיל להם..**

פנינים ממה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

פרקי אבות

הלך יא'

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"ר' שמעון אומר, הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה. וכשאתה מתפלל, אל תעש תפלתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא, שנאמר כי חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה. ואל תהי רשע בפני עצמך" [ב, ט]

מסביר בעל ה"זרע שמשון" - שר' זירא לא היה רוצה להפסיק מלימודו שכן לא יוכל לכוון בתפילתו, ואם לא היה מתפלל היה נחשב כאנוס ויש לו תשלומים בתפילה הסמוכה לה. ור' ירמיה סבר כאשר אין שהות ללמוד והשעה ודאי תעבור גם ר' זירא יפסיק מלימודו בשביל להתפלל וכיוון שר' ירמיה הוא זה שאומר שאין להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה הוא היה רוצה להפסיק מעט קודם מלימודו בשביל שיוכל לכיוון בתפילה ראה כך ר' זירא ואמר - מזה שאתה רוצה להפסיק ללמוד אני מבין שאין אתה מכיוון כל כך בשאר התפילות וא"כ תפילתו תועבה שאין הוא מכיוון בה וכדברי הגמ' בנדרים [גא] מאי תועבה? תועבה בה שאם מפסיק מלימודו מעט קודם בשביל לכיוון בתפילה, הרי שהוא טועה בה שכן תפילתו עדיין אינה שגורה בפיו. ועיין שם באורך דבריו הנפלאים..

יהי רצון שזכותם של בעל ה"אור החיים" הקדוש ובעל ה"זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים, ולבריאות איתנה.

מושגן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

נישואין "מוציאים אותנו מן הדעת", לא רק במובן העממי של הביטוי, אלא גם במובן שאנו צריכים לצאת מהדעה הפרטית שלנו ולהרחיב אותה, כך שהיא תכיל את בן או בת הזוג. **העיקרון השני** שמופיע בתורה הוא האמונה בכך ש"מה" אישה לאיש". אפילו לבן ובתואל הרשעים לא יכלו שלא לראות עיקרון זה ואמרו: "מה" יצא הדבר" (בראשית כד, ו).

בתור יהודים אנו מאמינים שכל דבר שקורה בעולם הוא מושגח, אבל בקשר שבין איש לאישה יש השגחה מיוחדת. כולנו יכולים לספר סיפורים על עצמנו ועל אחרים, איך הקב"ה מפגיש בין איש לאישה בדרכים מופלאות וכיצד ניכר שהוא השדכן האמיתי של כל אחד ואחת מאיתנו.

במסיבות אירוסין ושבע ברכות רגילים לספר על השגחת ה'

העיקרון השלישי שמופיע בתורה הוא כוח התפילה. כאשר אברהם אבינו שולח את אליעזר הוא מתפלל להצלחת המשימה: "ה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלְדָתִי [...] יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לְפָנַי וְלָקַחַת אִשָּׁה לְבְנֵי מִשְׁם" (בראשית כד, ז).

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "בית"ה - איצון ותגובות 058-7211235

הלכה למעשה

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

מזונות, אפילו שהדגן הוא מיעוט בתערובת (ש"ע רח"ב). כדי לברך על שוקולד זה על המחיה, צריך לאכול ממיני הדגן כזית בכדי אכילת פרס, ולרוב הסוגים זה לא שייך, לכן מברך נפשות אם אכל כזית מהשוקולד. זה הדין בקליק כוכבים, כריות, לבבות, עוגי, צפצף, קרנץ, וופל נוגט. ואם אכן אוכל כזית ממיני הדגן תוך שש דקות, מברך על המחיה, ודין מעשי בקליק בייגל, גלילות, ובסקוויט. שב 30 גרם מהקליק יש כזית ממיני הדגן, ומברך על המחיה, ופחות מזה עד 20 גרם אפשר להקל לברך נפשות (ע"פ דינו הדכנה"ג המובא במ"א ומש"ב ר"י סק"א וכ"פ החיד"א בברכי"סק"א, בא"ח מסעי ה', כ"ח ח"י, ג', אול"צ א"י, וע"פ שבח"ע ברכות ע"מ רס"ב דעתו שלא לברך, מ"מ המברך יש לו על מה שסמוך ככה"ג אף לשיטתו, ע"י מש"כ בה מ"ר הלכות ברכות ר"י ע"מ רכט'. ומש"כ ב"ב 30ג גר' קליק יש כזית מהדגן, כ"ה לאחר בדיקת הנפח). **חשוב לדעת**, שכאשר מתברר על פי הכתוב כאן מה לברך, לא תשתנה הברכה אם נמצא שונתי הכשרות כתבו ברכה אחרת ליד חותמת הכשרות!

מה מברכין על שוקולד קליק?

חילוק גדול יש בין קליק שאין בו מיני דגן לקליק שיש בו מיני דגן. **אם אין בקליק מיני דגן** (וכן הם רוב הסוגים של קליק) נמצא קליק זה חטיף שוקולדה רגיל, **ברכה הראשונה שהכל, וברכה אחרונה אם אוכל כזית תוך כדי אכילת פרס** (כ 30 גרם תוך שש דקות ואכ"מ) **מברך נפשות**. ודווקא אכל ע"י לעיסה בשיניים, או ריסוק באמצעות פיו. אבל אם מוצץ השוקולד עד שנימוח, ובוטעו מעט מעט, נמצא שאין כאן אכילה אלא שתיה, ואין מברך באופן זה ברכה אחרונה (ע"י ש"ע רח"י, רעק"א רב"ח, בא"ח מסעי ח', שבה"ל א' ע"מ רע"ב, ע"י חז"ע ברכות ע"מ קמו'. ולנוהגין כהג"א לברך נפשות בשתיה עד כדי אכילת פרס מברך נפשות, ע"י מש"ב ר"י סק"א). וכן הדין אם יש מיני דגן, אך בכמות קטנה, שמטרת הדגן הוא לדבק את השוקולד, ואינו ניכר באכילת הקליק, שמברך שהכל. **אולם יש סוגים של קליק בהם תערובת מיני הדגן מורגשת היטב, על קליק זה מברכין**

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלקים ב' - ג'

עכשיו ניתן להשיג במחיר מיוחד!

052-7151420

לע"נ ישראל בן גאולה
ת.נ.צ.ב.ה.

פיסטוקס
רוח הפסטה 37

אפגה הפסגה
הפסגה 10
קפה, משקאות, מתקנים, מתנות, לוטו, בלוניס ועוד..

עולמם הציצית
באיכות לא מתפשרים
רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארם)
טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

המפולת בשפופה
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813

בא להימונע נוקריאת המודעות כשבת.
"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

לרפואה שלמה
בתוך שאר חולי ישראל:
אוריה חסיה בת רייזל לאה רינה מיטל בת גלדס מיקה אסתר בת עדי אבנר בן רחל

צ'אבס
בשר • עופות • דגים

בית וגן הפסגה 10
02-6439131
מוקד הזמנות, והזמנות בווצ'אפ
050-260-3330

אופטיקה ראייה טובה
מסגרת כולל עדשות ב-249₪ בלבד
עד 60' 2+4 צילנדר
רחוב רבי ישראל נג'ארה 37, ירושלים
052-6521859 | 050-3334940
opticaraz@gmail.com
שעות פתיחה: א' 10:00-20:00 | יום 10:00-13:00

סספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן

אליעזרא - אלקטרוניקה
פאפאטימ, נג'טימ, מצלמות ואז...
רח' הפסגה 45
0733134400 053-3188440

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

פיצה יואלס בית וגן מקיימים בקשתו של ר' יואל ז"ל
02-64-222-90
יואל'ס
PIZZA & MORE
פיצה וכו'
המסעדה נמצאת ברחוב המסעדה

ברוכים מרקט
רח' אליעזר הלוי 2
טל' למשלוחים
02-5633301

נעלי קרן אור
נעליים לכל המשפחה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-5777795